

agullera (ICT)

Art copejat que pesca el peix a flor d'aigua. És una pesquera d'hivern, època en què les moles d'agulla entren cap a la costa. Els pescadors de l'agullera van a la vista, amb un d'ells que fa de mirador i que ha de descobrir la pesquera pels senyals sobre la mar.

L'agullera consta d'una xàrcia copejada i una sèrie d'elements guarnits que permeten que l'art pugui ser treballat. L'art té una llargària de quaranta-set braces i una altària de sis braces. Les parts que els mariners enuncien són les següents: *la cala* o *calament*, cap que va des del bot a l'art i que va guarnit al caló. La *tiradora*, cap que va des del llaüt a l'art també guarnit al caló. Els *calons*, cordells prims que van a morir a una gassa i eviten que la xàrcia s'enrede. També es diuen *calons* els mànecs de fusta amb rebaix perquè l'art es quede obert. Les *surades* o trossos de suro. La *tressa del suro* o cap que passa per les surades. La *xàrcia* o filat de cànem. La *tressa del plom* o cap que passa per les *plomades*. Les *plomades*, canuts de plom perquè la part inferior de l'art no sure.

També tenim que la xàrcia consta d'una sèrie de vessos fets de cànem i que són els següents: la *cadeneta* o *ves de xàrcia* més reforçat que uneix la xàrcia al plom i al suro. Les *bandes* o *comes* de la xàrcia, prolongacions laterals, d'una llargària entre els trenta i cinquanta metres. L'*avançada*, que és el ves de xàrcia que ix del cóp per la seua part inferior i es posa a l'altura de les bandes per a evitar que la mola de peix pugui fugir si s'aplata. L'*avançada* és un

element exclusiu de l'agulleta. El *giró*, que és el ves anterior al cóp amb la forma de falca perquè augmente l'alçada donant forma a la bossa de l'art. La *boca del cóp*, que és l'entrada del cóp. El *cóp* o ves de malla més grossa i cega -espessa. La *corona*, remat del cóp on va a parar el peix. Els *cornials* o *cornialers*, obertures laterals de l'art.

Les embarcacions que van a l'agulleta són dues: el *llaüt de l'art* i el *bot*. El llaüt és el que porta l'art i el bot fa funcions auxiliars. La tripulació habitual és de set hòmens, cinc al llaüt (*patró* o *mirador*, *vogadors*, *arriador* i *calador*) i dos al bot (*boters*).

Per tal de capturar l'agulla cal tenir en compte que és un peix que nada per aigües altes, és per això que les tripulacions van a la vista per tal de trobar-les. Els dies més indicats per a la seua captura són els de calma blanca i també la temporada de la minva de gener. El mirador, aprofitant que la mar estarà com un espill, podrà descobrir fàcilment els senyals que marquen la presència del peix: les *blanques*, el *brollet*, la *grisor*, el *llamp*, el *refoll* i altres senyals similars (Llorca Ibi 2000:94-95).

El *bol* o *calament* de la xàrcia es fa en forma de cercle. Per tal de fer el bol una vegada descoberta la mola, el llaüt li dona la cala al bot i es queda amb la cala de la tiradora. El llaüt fa el bol envoltant la mola i es queda amb els dos calons. Aleshores es desarmen els remos i comencen a halar de les bandes. Si l'art es llança més d'una vegada es diu que es fa *rebol*.

Diccionari de
Benidorm